

12C - שיחה ידידותית עם ד"ר אלסטר **1934**

פראנץ וורפל מבלה חופשה באיטליה. הוא יושב בבית קפה בסאנטה מרגריטה. הוא רושם רשימות בפינקסו.	
וורפל	בוואון ג'יורנו, רוזטה!
רייזרל	אה, סיניורע וורפל!
וורפל	קומע סטיי?
רייזרל	וזה בענע, גראציע. מי דיקה?
וורפל	סי, און נקפה...
רייזרל	(קוטעת) און קפה סולו אה און אקואה מינעראלע קון גאס.
וורפל	סענטה... אה און קורנטו.
רייזרל	מי פואו דעדיקארע אונה פיקולה פראזע? ליי אדורו סיניור וורפל.
וורפל	טי סקריבו קואלקוזה. און דעדיקה.
רייזרל	דארמעל, דארמעלו...! - גראציע!
וורפל	די נייענטע.
	(ד"ר האנס מרטין אלסטר מופיע.)
אלסטר	פראנץ??!!
וורפל	האנס? אני לא מאמין! איזו הפתעה! מה מביא אותך לסאנטה מרגריטה?
אלסטר	אתה, כמובן. - לא, תירגע, אני מתלוצץ. אני בדרך חזרה לברלין. עצרתי פה לגמרי במיקרה.
וורפל	למה שלא תשב ותשתה איתי כוס קפה? - רוזטה, און אלטרו קפה, פער פאבורע!
אלסטר	אבל מה אתה עושה פה, אם מותר לי לשאול?
וורפל	אני מנסה לעבוד.
אלסטר	לעבוד?! אתה בטח צוחק! אני בטוח שהרומן החדש שלך יעשה ממך מיליונר בדולרים אמריקאים.

הספר עוד לא תורגם לאנגלית.	וורפל
האמן לי, עם הקהילה הארמנית הגדולה שחיה בארצות הברית זו רק שאלה של זמן. אני יכול כבר לראות סרט הוליבודי מבוסס על ספרך. "ארבעים הימים של מוסא דאג"! אגב, שם הספר מצויין. מבריק! אני בטוח שבתוך זמן קצר אתה תהפוך לגיבור הלאומי של הארמנים.	אלסטר
כן, האמת שאני מקבל הרבה תגובות מרגשות מקוראים ארמנים. אבל לומר לך את האמת, התגובות לספר בגרמניה חשובות לי הרבה יותר. בסופו של דבר אני קודם כל סופר גרמני.	וורפל
הו, בוודאי! בוודאי, בוודאי.	אלסטר
זה לא מוזר? עדיין לא קבלתי תשובה לבקשה שהגשתי להתקבל כחבר באגודת הסופרים הגרמנים של הרייך השלישי.	וורפל
הו, עוד לא קבלת תשובה, האומנם? כמה מוזר.	אלסטר
אולי זה מפני שאני אזרח צ'כי.	וורפל
או, זו עשויה להיות סיבה...	אלסטר
למרות שהקפדתי להדגיש שאני תושב ווינה, ושאני שייך למיעוט הגרמני בצ'כוסלובקיה.	וורפל
מתי שלחת את מיכתב הבקשה?	אלסטר
שלחתפני אותו זמן מה אחרי ש"מוסא דאג" יצא לאור, לפני כמעט שלושה חודשים.	וורפל
כן, זה היה לפני שלושה חודשים-	אלסטר
הם יצרו איתך קשר?	וורפל
לשם מה?	אלסטר
לקבל המלצה.	וורפל
אה! לקבל המלצה... לא, למען האמת, הם לא התקשרו.	אלסטר
למה לא?	וורפל
לא יודע.	אלסטר
בסופו של דבר אני לא איזה סופר אלמוני...	וורפל

- אלסטר הו לא, אתה בוודאי לא סופר אלמוני. אתה וורפל!
- וורפל כן! הרומן שלי זכה לקבלת פנים עזה ואוהדת פה-אחד בעיתונות הספרותית הגרמנית, ויש גם ביקורות טובות מאוד בחו"ל, מאמסטרדם ועד מאדריד. אני בטוח שהספר הזה מהווה תרומה כבירה להאדרת שמה של הספרות הגרמנית העכשווית. אתה לא חושב כך?
- אלסטר הו כן, כן! בוודאי. -אגב, איך הגעת לרעיון לכתוב את הספר? אני מתכוון, הארמנים, אחרי ככלות הכול... מי שמע עליהם? למי איכפת מהם?
- וורפל לי.
- אלסטר כן, זה יפה מאוד, אבל מה נתן לך את ההשראה לכתוב את הספר? הוא לא הוזמן על ידי איזה נדבן ארמני אמריקאי, או אולי כן?
- וורפל הו לא! בוודאי שלא. - הייתי בביקור בארץ ישראל...
- אלסטר הו! היית בביקור בארץ ישראל! באמת?
- וורפל כן, ב-1929. לפני חמש שנים. עם אלמה. זה היה ירח הדבש שלנו.
- אלסטר כמה נחמד!
- וורפל אבל זה כבר היה הביקור השני שלי בפלשתינה. בפעם הראשונה נסענו לשם לפני כעשר שנים.
- אלסטר ואיך נראתה לך הארץ?
- וורפל ארץ ישראל? אההה! ארץ ניפלאה. פשוט ניפלאה. מדהימה! לא ייאמן עד כמה הארץ התפתחה בשנים האחרונות. אתה צריך לראות מה שהם חוללו שם! בתחומי החקלאות, החינוך, הבריאות, התעשייה, הבניין, האיגוד המקצועי---
- אלסטר אתה מדבר על המהגרים היהודים.
- וורפל כמובן. הם עושים ניסים! זה יוצא מגדר הרגיל!
- אלסטר ולא חשבת להשתקע שם?
- וורפל אני לא ציוני.
- אלסטר לא. אבל אתה יהודי. אתה לא רוצה להיות חלק מהפלא הזה

- שהעם שלך מחולל בעצם הימים האלה?
לא, אני---
וורפל
- להגיד לך את האמת? אני לא מבין אותך. אתה לא פאטריוט של העם שלך?
אלסטר
- אני כן פאטריוט של העם שלי ושל הארץ שלי. אני גרמני.
וורפל
- אתה גרמני? אם כך אני באמת לא מבין מה נתן לך את הרעיון המטורף לכתוב את הספר הזה על העם הארמני: "40 הימים של מוסא דאג". כפאטריוט גרמני אני פשוט לא מבין את זה, פראנץ. אני מצטער.
אלסטר
- תראה, מפלשתינה נסענו לדמשק. ובדרך לדמשק פגשנו כמה ארמנים. ניצולים מהטבח שהתורכים ביצעו בהם. אתה בוודאי שמעת על כך, אני משער?
וורפל
- כן, כן.
אלסטר
- והם סיפרו לי שם את הסיפור שלהם. זה היה... בל ייאמן. זוועה על גבי זוועה! ממש סיוט. התורכים רצחו שם עם שלם! זה לא נתפס בדמיון!
וורפל
- המממ. שמעת גם את הגירסה התורכית?
אלסטר
- לא! מה יש לי עם הרוצחים?
וורפל
- טוב, במיקרה הם בעלי הברית שלנו... לפחות היו בזמן המלחמה.
אלסטר
- מה לזה ולספר שלי?
וורפל
- ובכן... עתונאי תורכי התלונן לרשויות השלטון הגרמניות וטען שהספר שלך מביע דעות קדומות כנגד התורכים בצורה פוגעת ביותר.
אלסטר
- זה מגוחך! בהשוואה לפשעים שהתורכים ביצעו...
וורפל
- כן. אבל זה לא מה ששלטונות גרמניה חושבים..
אלסטר
- למה אתה מתכוון?
וורפל
- פראנץ, חוששני שעלי ליידע אותך שלפי סעיף 7 של תקנות הקאנצלר להגנה על העם הגרמני, הספר שלך מוחרם ומכירתו
אלסטר

נאסרה בכל תחומי הרייך הגרמני.	
הספר שלי -- מה?! אתה צוחק?	וורפל
העיתונות משבחת את ההחלטה הזאת פה אחד.	אלסטר
העיתונות עשתה מה...? זה לא יכול להיות!	וורפל
(שולף מתיקו ערימת דפי עיתונים) בבקשה, תראה בעצמך.	אלסטר
אבל... מכתב הבקשה שלי...?	וורפל
פראנץ, אתה השתגעתי? אתה מטומטם? באמת צפית לקבל תשובה על מכתב הבקשה שלך?	אלסטר
למה לא?	וורפל
הרשה לי לומר לך: אתה לא תקבל שום תשובה. אפילו לא שלילית.	אלסטר
למה לא?!	וורפל
כי אתה יהודי!	אלסטר
אבל אני סופר גרמני!	וורפל
פראנץ! פראנץ! פראנץ! באמת, אתה יצאת מדעתך? איך אתה יכול להיות כל כך עיוור? כל כך טיפש? אתם היהודים...! אתם נחשבים לאנשים פקחים, לא? אנשים שיודעים ומבינים עניין! אתה לא יכול להיות כל כך לא מעודכן, פראנץ! אף אחד לא האיר את עיניך על משמעות המהפיכה הלאומית-חברתית? או שפשוט לא הבנת אותה? אתה צריך לחטוף בעיטה בתחת, ולהיזרק החוצה מהארץ, כדי להבין שאין לך יותר מקום בארץ הזאת? אתם לא רצויים יותר בגרמניה. אתה מבין? לא כקהילה, ולא כבודדים. - פראנץ, אתה ביקרת בארץ ישראל. היית שם. למה, בשם אלוהים, לא נשארתי שם?!	וורפל
אני... אני לא מבין... זה מסר רשמי, או מה...?	וורפל
תקשיב, פראנץ. לא באתי הנה במיקרה. באתי כדי להזהיר אותך. כחבר. וזו עצה חברית: חזור לארץ ישראל! אתה שומע? לך! לך! תסתלק מפה במהירות האפשרית. אני מבקש ממך! עדיין יש לך הזדמנות לעזוב את גרמניה. לך מפה כל זמן שעדיין מרשים לך להסתלק מהטריטוריה הגרמנית עם הבגדים שלך	אלסטר

עליך. אל תישאר באירופה. פשוט לך מפה. אתה שומע אותי?
לך! לך! לך!!! ואל תחכה עד שתקבל "מסר רשמי". מפני
ש"מסר רשמי" כזה לא יגיע בצורת מיכתב, אלא בצורת קליע
של אקדח בעורף שלך. אתה מבין? עכשיו תקשיב היטב: לא
נפגשנו. לא ראית אותי. השיחה הזאת לא היתה ולא נבראה.
אתה מבין? מעולם לא נפגשנו. אנחנו לא מכירים זה את זה.
אני לא מכיר אותך, ואתה לא מכיר אותי. ועוד משהו: אל
תיכתוב לי ואל תישלח אלי אף מיכתב נוסף, ואל תצפה ממני
להתערב לטובתך בכל עניין שהוא, רשמי או בלתי רשמי. האם
זה ברור? אם תעשה זאת תסכן את חייך - ואת חיי. היה
שלום, פראנץ!

(אלסטר מסתלק.)

וורפל	סיניורה! סיניורה!! אונה טעלעפונאטא אה ווייענא סייעסע-
נולו-סעטע-סייעסע-נולו -צ'ינקווע...
רייזרל	(מרימה את הטלפון. מחייגת) סיניורונה, אונה טעלעפונאטא
אה אוסטריה! אה ווייענא! סייעסע- נולו-סעטע-סייעסע-נולו -
צ'ינקווע... סי, גראציע. (מוסרת את השפופרת לוורפל)
וורפל	אלמה? הקשיבי! אני אספר הכול כשניפגש. כל מה שאני יכול
לומר עכשיו הוא שאני עומד על הריסות הזהות שלי. הספרים
שלי מוחרמים בגרמניה. מחקו אותי מספר החיים. ומאחר
שאני עדיין סופר גרמני, אני תלוי כרגע במלוא מובן המילה
בחלל הריק...
רייזרל	סיניורע וורפל, סיניורע וורפל! קוזא קע? רוזא קע? נון טי
סענטי בענע? קע דיסטורבי היי? דו'וע קע טי פא מאלע?
סיניורע וורפל, מי פואויי סענטירע?
אלמה	אני עוזבת הכול בווינה. אני באה להיות איתך מיד. לאן שתלך,
אני אלך איתך. אל תפחד. אני אוהבת אותך, פראנץ. אנחנו
נתגבר על הטירוף הזה.